

Vergaderjaar 2021–2022

29 515

Aanpak regeldruk en administratieve lasten

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 462

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR LANGDURIGE ZORG EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 maart 2022

In de afgelopen jaren heeft het vorige kabinet zich met het programma [Ont]Regel de Zorg samen met alle bij dit vraagstuk betrokken partijen ingezet voor het verminderen van regeldruk in de zorg. Cruciaal voor het werkplezier van zorgverleners en urgent gezien de tekorten in de zorgarbeidsmarkt.

U bent in november 2021 geïnformeerd over de uitkomst van de evaluatie van het programma [Ont]Regel de Zorg (Kamerstuk 29 515, nr. 460). De evaluatie ging in op wat er goed ging en wat er beter kon aan de wijze waarop VWS de afgelopen jaren heeft gewerkt aan het verminderen van regeldruk, in de ogen van de daarbij tevens betrokken partijen.

In dezelfde brief is ook aangekondigd dat er nog drie andere rapporten in de pijplijn zaten, namelijk de eindrapportage van de Ontregelbus, een onderzoek naar de impact van Covid-19 op regeldruk en een onderzoek naar de mogelijkheden tot harmonisering van de inkoop- en verantwoordingseisen die gelden voor Zvw-zorgaanbieders. Het laatst genoemde rapport over de mogelijkheden om inkoop- en verantwoordingseisen te uniformeren wordt in de zomer van 2022 verwacht. De eindrapportage van de Ontregelbus en het onderzoek naar de impact van Covid-19 op regeldruk zijn als bijlage bijgevoegd bij deze brief¹.

Eindrapportage Ontregelbus

De Ontregelbus heeft van september 2019 tot en met september 2021 door het land gereden, om zorginstellingen te ondersteunen bij het verminderen van lokale, interne regeldruk, dat wil zeggen regeldruk waar de zorginstelling zelf invloed op kan uitoefenen. Tijdens de uitvoering van het programma [Ont]Regel de Zorg kwam steeds meer naar voren dat, naast het wegnemen van knelpunten op landelijk of stelselniveau, ook voor deze lokale dimensie aandacht moet zijn omdat een substantieel deel van de regeldruk die zorgverleners in hun dagelijkse praktijk ervaren dáár

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

ontstaat. In totaal hebben 19 zorginstellingen een traject met de Ontregelbus afgerond.

De eindrapportage geeft een goed beeld van de trajecten die zijn afgelegd. Ook is een groot aantal voorbeelden uitgewerkt. Zo kunt u bijvoorbeeld lezen hoe Savant Zorg, een zorginstelling die zowel wijkverpleging als verpleeghuiszorg levert, door middel van het traject met Ontregelbus het aantal handtekeningen dat medewerkers tijdens het zorgproces aan een cliënt moet vragen, heeft teruggebracht naar één. Eerder werden meerdere handtekeningen gevraagd, bijvoorbeeld onder de bruikleenovereenkomst van de medicijndispenser en wijzigingen van het zorgplan.

Uit de evaluatie onder de deelnemers van de Ontregelbus blijkt dat het lokaal ontregelen werkt om het goede gesprek over regeldruk te voeren, en dat het traject ook heeft geleid tot meer tijd voor zorg en meer werkplezier:

- 85% van die respondenten geeft aan dat het traject hen meer tijd voor zorg heeft opgeleverd;
- 91% zegt dat het traject heeft geleid tot een effectievere uitvoering van regels en het oplossen van concrete knelpunten
- De deelnemers die niet volmondig konden bevestigen dat het traject tot meer tijd en oplossingen had geleid, refereerden daarbij aan vertragingen die door corona zijn ontstaan, waardoor men nog niet is toegekomen aan de implementatie van de verschillende ontregelacties.
- Alle respondenten (100%) geven aan dat ze
 - meer kennis over regels hebben opgedaan en een beter besef hebben gekregen van de bedoeling van regels.
 - kritischer zijn geworden op waarom ze doen wat ze doen.
 - meer rekmogelijkheden zien, meer invloed op regels ervaren en ook meer werkplezier.
 - meer begrip voor collega's hebben gekregen en dat de samenwerking in de organisatie is verbeterd.
- Alle deelnemers zouden de aanpak van de Ontregelbus aanbevelen aan andere instellingen.

Het project van de Ontregelbus bevestigt dat het lokaal aanpakken van regeldruk essentieel is om de ervaren regeldruk te doen afnemen. In het vervolg op het programma [Ont]Regel de Zorg, dat ik u later dit voorjaar doe toekomen, zal ik in meer detail ingaan op hoe dit de komende periode vorm krijgt.

Onderzoek impact Covid-19 op regeldruk

In maart 2020 werd Nederland getroffen door Covid-19. De coronacrisis heeft gevolgen gehad voor regeldruk in de zorg. Zo zijn er (tijdelijke) regelingen getroffen voor zorgaanbieders rondom de (verantwoording over) meerkosten en continuïteitsbijdragen waar zorgaanbieders een beroep op kunnen doen. Ook heeft de coronacrisis geleid tot het al dan niet tijdelijk versoepelen van regels of het sneller en makkelijker mogelijk maken van nieuwe, regelarmere werkwijzen. Mijn ambtsvoorganger heeft hierover eerder met uw Kamer van gedachten gewisseld, en uw Kamer heeft met de motie Laan-Geselschap² verzocht om te laten onderzoeken in hoeverre versoepelingen behouden zouden kunnen worden.

Om een overzicht te creëren van deze versoepelingen en aanscherpingen heeft het vorige kabinet een onderzoek uitgezet naar de impact van Covid-19 op regeldruk in de zorg. Middels een documentenanalyse en

² Kamerstuk 31 765, nr. 529.

individuele gesprekken met landelijke uitvoeringsorganisaties en branche- en beroepsverenigingen zijn versoepelingen en/of aanscherpingen van regels in kaart gebracht. Vervolgens zijn per zorgsector³ de versoepelde en aangescherpte regels voorgelegd aan professionals van verschillende zorgaanbieders om de impact te bepalen. Ook is onderzocht in hoeverre deze versoepelingen en aanscherpingen kansen en/of bedreigingen bieden voor de aanpak van regeldruk.

Het onderzoek wijst uit dat Covid-19 over het algemeen tot een verhoging van de ervaren regeldruk in de zorg heeft geleid. Deze toename is deels te verklaren doordat een aantal versoepelingen vanwege hun tijdelijke aard (uitstel, geen afstel) toch tot een verhoging van ervaren regeldruk en administratieve lasten heeft geleid. Voorbeelden hiervan zijn de aangepaste Wlz-registratie binnen de verpleeghuiszorg en de versoepeling van de termijn voor wettelijk verplichte meldingen binnen de GGZ. Daarnaast toont het onderzoek aan dat er ook versoepelingen zijn ingezet die hebben geleid tot een verlaging van de ervaren regeldruk, zoals bijvoorbeeld de ontheffing op de import van geneesmiddelen of de versoepelingen van evaluatietermijnen van zorgplannen in het sociaal domein. Het is echter de kunst om deze vast te houden naar de toekomst. Dat lijkt momenteel binnen veel sectoren (nog) geen automatisme.

Het onderzoek schetst vier kansen om regeldruk, als gevolg van Covid-19, te verlagen. Deze kansen richten zich met name op het verder leren, ontwikkelen en implementeren van digitalisering, het tijdig betrekken van ICT en (zorg)inhoud bij (landelijke) besluiten over regels, en het ontwikkelen van passende betaaltitels (die toepasbaar zijn in de crisissituatie) waar dit nog niet het geval is.

De bevindingen en aanbevelingen van het rapport lopen mee in de vervolgaanpak voor de vermindering van administratieve lasten. Daarover informeer ik uw Kamer dit voorjaar. Met de aanbieding van dit onderzoeksrapport beschouw ik de motie Laan-Geselschap als afgedaan.

De Minister voor Langdurige Zorg en Sport,
C. Helder

³ Zorgsectoren actieplan [Ont]Regel de Zorg: curatieve GGZ, paramedische zorg, huisartsenzorg, farmacie, verpleeghuiszorg, gehandicaptenzorg, medische specialistische zorg, wijkverpleging, sociaal domein